

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Kultury i Edukacji

WERSJA TYMCZASOWA
2007/2019(BUD)

28.6.2007

PROJEKT OPINII

Komisji Kultury i Edukacji

dla Komisji Budżetowej

w sprawie projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy
2008
(C6-0000/2007 - 2007/2019(BUD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Helga Trüpel

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Kultury i Edukacji zwraca się do Komisji Budżetowej, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje ulepszenia w opisach zadań, w których szczegółowe cele i budżety umożliwiają użyteczne porównanie, oraz przyjmuje do wiadomości przeznaczenie środków budżetowych na różne programy;
2. popiera wszelkie wysiłki na rzecz uproszczenia i przyspieszenia procedur składania wniosków i przyznawania dotacji, takich jak przedstawianie zaproszenia do składania wniosków w drugim kwartale roku N-1, stosowanie w większym stopniu dotacji poprzez stawki ryczałtowe i ryczałtów, wieloletnie partnerstwa, procedury dwuetapowe, jednostronne decyzje o przyznaniu dotacji, harmonizacja formularzy aplikacyjnych i składanie wniosków on-line, oraz zachęca agencję wykonawczą do jak najszerszego stosowania takich innowacji; wzywa różne dyrekcje generalne Komisji do współpracy nad kwestią stworzenia bazy danych wnioskodawców, najlepiej scentralizowanej, w której można gromadzić i aktualizować standardowe informacje;
3. w przeglądzie śródkresowym programów wieloletnich zamierza rozpatrzyć, dla których części programów objętych współdecyzją konieczne jest zachowanie procedur komitologii, przy uwzględnieniu kwot na związane z nimi projekty oraz faktu, że na ogół komitet programowy czy Parlament nie sprzeciwiają się wyborom dokonywanym przez komitet selekcyjny; nadal w elastyczny sposób będzie współpracował z Komisją w odniesieniu do przysługującego Parlamentowi prawa kontroli (droit de regard);
4. ubolewa nad faktem, że do tej pory nie rozwiązano problemów związanych z zasadą non-profit, jednak zamierza dalej zajmować się tymi sprawami na etapie przeglądu śródkresowego programów, jeżeli rozporządzenie finansowe lub zasady jego wykonania nie ulegną do tej pory zmianie;
5. zwraca się do DG EAC [Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury] o dalszą ocenę, w jakim stopniu można wypracować inne metody uniknięcia zmniejszania środków finansowych dla beneficjentów, które jest wynikiem zasady non-profit;
6. proponuje kontynuację wprowadzonych w zeszłym roku projektów pilotażowych Parlamentu i proponuje opracowanie nowego projektu pilotażowego typu Erasmus, dotyczącego mobilności przedstawicieli kultury; proponuje, żeby projekt pilotażowy dotyczący europejskich fundacji politycznych finansowano w ramach działu 5 – „Administracja”;
7. proponuje programowanie głównych wydatków na niektóre aspekty działu „Młodzież i Europa” i programy obywatelskie (działania 1.1, 1.3 i 4.1, oraz odpowiednio działania 1 i 2), żeby nasilić debatę w sprawie reformy Traktatu i jego ratyfikacji w państwach członkowskich;
8. z tego względu proponuje, żeby maksymalny roczny pułap dla dotacji operacyjnych w ramach programu „Młodzież” podniesiono z poziomu 35 000 euro do poziomu

60 000 euro;

9. zwraca się w szczególności do DG ds. Komunikacji, żeby zarówno na gruncie centralnym, jak i krajowym zwiększyła współpracę z organizacjami pozarządowymi, dotyczącą jej głównych działań z zakresu komunikacji, ponieważ działania organizacji pozarządowych często przynoszą wielką wartość w zamian za (niewielkie) pieniądze i mają trwalsze wyniki niż działania w dziedzinie PR.

UWAGI TYTUŁEM UZASADNIENIA

Komisja Kultury i Edukacji zajmuje się pozycjami budżetowymi z działu 1a „Konkurencyjność na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, 3b „Obywatelstwo” i 5 „Administracja”. We wstępnym projekcie budżetu (WPB) przedstawionym przez Komisję są to tytuły 9, 15, 16, 25 i 26.

Oddzielne uwagi należałoby przedstawić odnośnie znaczenia opisów zadań. Dokumenty te w ostatnim czasie stanowią główne uzasadnienie środków, o które występuje Komisja, i z tego względu zasługują na szczególną uwagę.

Środki na zobowiązania z **tytułu 15** zaproponowane przez Komisję w WPB wynoszą 1320,7 mln euro wobec 1222,66 mln euro w 2007 r., co stanowi wzrost o 8,02%. **Zasoby ludzkie** wzrastają z 598 do 602 stanowisk (wzrost o 8 stanowisk stałych przy jednoczesnej likwidacji 4 stanowisk zewnętrznych).

Główne programy operacyjne w tym rozdziale to **Uczenie się przez całe życie** z 873,3 mln euro wydatków operacyjnych (823,8 mln w 2007 r.), **Erasmus Mundus** z 90,9 mln euro (55,6 mln w 2007 r.), **Kultura** z 44,6 mln euro (43,6 mln w 2007 r.), **Młodzież** z 119,5 mln euro (114,8 mln w 2007 r.) i **Europa dla obywateli** z 26,4 mln euro (21,3 mln w 2007 r.). Zaproponowany udział **Agencji wykonawczej** ds. edukacji, kultury i sektora audiowizualnego wynosi 29,8 mln euro. Pule operacyjne finansowania programów pomniejszone zostają o następujące kwoty: 19,982 mln euro w odniesieniu do działu 1A, 9,327 mln euro w odniesieniu do programów z działu 3b (kultura, młodzież i obywatele) oraz 0,520 mln euro na działania z działu 4. Do finansowania agencji wnosi również wkład **program Media** w wysokości 8,250 mln euro.

Opisy zadań w tytule 15 zawierają rozdział dotyczący informacji o wynikach i proponowanych środkach. Jeżeli chodzi o **Uczenie się przez całe życie (LLL)**, artykuł 15 02 22, program obejmuje trzy cele szczegółowe: cel 2 (wspieranie europejskiego wymiaru w edukacji i kształceniu oraz unowocześnienie krajowych systemów i praktyki poprzez wdrożenie programu LLL), na który idzie większa część środków w wysokości 838,536 mln euro, podzielony na **Comenius** (136,5 mln euro), **Erasmusa** (395,4 mln euro), **Leonardo da Vinci** (233,9 mln euro), **Grundtvig** (40 mln euro), **Jean Monnet** (17,08 mln euro) i niewielką część na działania międzysektorowe (2,8 mln euro). Z uwagi na ograniczanie środków budżetowych w stosunku do początkowych propozycji w wyniku niższych kwot przyjętych w perspektywach finansowych niektóre docelowe kwoty na partnerstwo i mobilność w ramach programów Comenius, Leonardo da Vinci i Grundtvig są niższe niż ostatnie znane wyniki z roku 2006. Cele na Erasmusa są wyższe na rok 2008 niż wyniki z 2006 r. (200 000 stypendiów na mobilność studentów i 25 000 stypendiów na mobilność wykładowców wobec 155 000 i 23 500 w 2006 r.), a największy wzrost środków obejmuje Erasmusa Mundus (1890 stypendiów dla studentów z krajów trzeciego świata i 420 stypendiów dla pracowników naukowych z krajów trzeciego świata wobec 741 stypendiów dla studentów i 191 stypendiów dla pracowników naukowych w 2006 r.).

Ponad **80%** zaproponowanego budżetu programu Uczenie się przez całe życie (LLL) dotyczy **zdecentralizowanych funduszy zarządzanych przez agencje krajowe**. Kwoty funduszy

zdecentralizowanych obejmują już dotację operacyjną przekazywaną agencjom krajowym. Harmonogram prac DG EAC na rok 2007 przewiduje np. przeznaczenie na program LLL 695,557 mln euro w postaci funduszy zdecentralizowanych, z czego 29,979 mln euro (4%) przewiduje się jako wkład UE w ponoszenie kosztów zarządzania.

Łączna suma **wydatków administracyjnych** na program LLL osiąga zatem poziom ok. 64 mln euro, na co składa się **8,670 mln** euro wydatków na administrację z artykułu 15 01 04 22, **25,6 mln** euro na agencję wykonawczą z artykułu 15 01 04 30 (pozostałe 4,4 mln euro przeznaczone na agencję w dziale 1A pochodzi z puli na Erasmusa Mundus) i ok. 30 mln euro przeznaczonych na agencje krajowe. Jest to znaczna suma, która wynosi ok. 7% ogółu środków przewidzianych na Uczenie się przez całe życie.

Artykuł 15 02 11 dotyczy **Europejskiego Instytutu Technologii**. Środki przewidziane na rozpoczęcie działalności w 2008 r. wynoszą 2,9 mln euro.

Do czasu przyjęcia podstawy prawnej dla tego programu sprawozdawczyni proponuje, żeby przenieść fundusze do rezerwy zgodnie ze standardową praktyką.

Liczba projektów i środki na różne składniki **programu Kultura (artykuł 15 04 44)** nie różnią się znacząco od 2007 r. Budżet **Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego (artykuł 15 04 47)** zwiększono z 3 do 7 mln euro. Programy działania Wspólnoty mnoży się przez 9 (9 projektów wartości 2,7 mln euro zamiast jednego za 0,3 mln euro) i przewiduje się 20 krajowych programów działań za kwotę 2,250 mln euro w porównaniu z siedmioma w 2007 r. o wartości 0,75 mln euro. Działania w zakresie komunikacji i badania mniej więcej pozostają na niezmiennym poziomie pod względem budżetowym (2,05 mln).

Sprawozdawczyni dokonuje obecnie oceny wniosku w sprawie projektu pilotażowego dotyczącego mobilności europejskich przedstawicieli kultury. Zaproponowana przez wnioskodawców kwota wynosi 3 mln euro, ale nie uwzględnia ona wydatków na administrację.

Cele programu Młodzież w działaniu (artykuł 15 05 55) obejmują zarówno cele ilościowe (liczba zaangażowanych młodych ludzi), jak i jakościowe (większe poczucie europejskości, tolerancji itp.). Budżet w porównaniu do zeszłego roku wzrasta o 4%. Młodzież dla Europy i europejski wolontariat wpisują się mniej więcej w tę tendencję, a ich budżet wzrasta, jednak liczba projektów w ramach programu Młodzież dla świata zmniejszy się z 230 do 180 (budżet w wysokości 5,537 mln euro wobec 6,823 mln euro w zeszłym roku), przy czym w dziedzinie struktur wspierających gwałtownie zwiększa się liczba akcji informacyjnych (z 11 do 80), chociaż planowany budżet utrzymuje się na skromnym poziomie (0,970 mln euro wobec 0,134 mln euro w zeszłym roku). Opis zadań zwraca ponadto uwagę na zarządzanie przez agencje krajowe w kontekście uwag Trybunału Obrachunkowego i zaznacza, że Komisja, niezależnie od zapewnienia przewodników i sesji szkoleniowych, wymaga dorocznego poświadczenia wiarygodności jak i poświadczenia wiarygodności ex-ante w odniesieniu do rzetelności obowiązujących systemów i procedur oraz właściwego wykorzystania środków.

Sprawozdawczyni uważa, że programowanie wydatków na nasilenie debaty na temat procesu ratyfikacji zreformowanego Traktatu może okazać się pomocne oraz że organizacje młodzieżowe mogą odegrać znaczącą rolę we wzmocnieniu debaty. Programowanie zostałoby

nakierowane na działanie 1.1, 1.3, 4.1.

Środki w rozdziale **Promowanie obywatelstwa europejskiego** zmniejszyły się na rok 2008 do 28,504 mln euro (32,199 mln euro w 2007 r.). Zmniejszenie to wiąże się z faktem, że nie przewidziano dalszego finansowania organizacji „stażów” (dział 5, wydatki w wysokości 6,3 mln euro w 2007 r.), oraz z faktem, że Komisja nie zapisała żadnych kwot na **specjalne uroczystości doroczne** (1,5 mln euro w 2007 r., obecnie ujęte w działaniu 3 programu Europa dla Obywateli) ani na **projekt pilotażowy na rzecz europejskich fundacji politycznych** (1 mln euro, dział 3b). Zwiększono jednak o 23,8% środki na **program Europa dla Obywateli** (artykuł 15 06 66). Opis zadań na program Obywatelstwo również obejmuje określone cele ilościowe i jakościowe. W szczególności w odniesieniu do **partnerstwa miast** (13,010 mln euro) następuje znacząca zmiana w porównaniu do 2007 r. w podziale środków na korzyść tematycznych sieci współpracy miast bliźniaczych. Jednak na ogół liczba działań, ich szczebel i podział funduszy zbliża się do sytuacji z 2006 r. Także w odniesieniu do strukturalnego wsparcia dla **organizacji typu „think-thank” i organizacji społeczeństwa obywatelskiego** budżet jest nieco większy niż budżet na rok 2006 po „spadku” z 2007 r. Szczególnie istotne jest planowane zwiększenie liczby wspieranych projektów na rzecz społeczeństwa obywatelskiego z 93 w roku 2006 do 115 w roku 2007 i 144 w 2008 r.

Sprawozdawczyni uważa, że programowanie wydatków na program Obywatelstwo w celu nasilenia debaty na temat procesu ratyfikacji zreformowanego Traktatu może okazać się pomocne, gdyż organizacje młodzieżowe mogą odegrać znaczącą rolę we wzmożeniu debaty. Programowanie wydatków dotyczyłoby działania 1 i 2.

Sprawozdawczyni uważa, że należy kontynuować projekt pilotażowy dotyczący europejskich fundacji politycznych w oczekiwaniu na przyjęcie podstawy prawnej wraz z wnioskiem dotyczącym zmiany rozporządzenia w sprawie finansowania europejskich partii politycznych. Komisja proponuje finansowanie fundacji politycznych z budżetu PE (wydatki na administrację). Z tego względu sprawozdawczyni proponuje, żeby finansowanie projektu pilotażowego dotyczącego europejskich fundacji politycznych zamieszczono również w dziale 5 ram finansowych. Sprawozdawczyni proponuje również pozycję p.m. w budżecie PE na rok 2008.

Całkowite wydatki administracyjne na programy Kultura, Młodzież i Obywatelstwo wynoszą **22,663 mln euro**: 9,327 mln euro na agencję wykonawczą (artykuł 15 01 04 32), 0,670 mln euro na program Kultura (artykuł 15 01 04 44), 0,780 mln euro na program Młodzież (artykuł 15 01 04 55), 0,350 mln (artykuł 15 01 04 66); 1,236 mln euro na krajowe agencje będące punktami kontaktowymi w dziedzinie kultury (plan pracy DG EAC 2007), 8,9 mln euro na „Eurodesk” w dziedzinie młodzieży (plan prac DG EAC 2007), 1,4 mln euro na „centres de ressources” [ośrodki dydaktyczne] (plan prac DG EAC 2007). W całości wydatków operacyjnych na te trzy objęte nimi programy, wynoszących 190,5 mln euro, jest to ok. 12%. Jednak należy przyjąć, że charakter wydatków odnoszących się do „punktów kultury”, „Eurodesków” i „Centres de ressources” [ośrodki dydaktyczne] może wykraczać poza zwykłe wydatki administracyjne.

Tytuł 16 „Komunikacja” obejmuje kwotę 201,2 mln euro, w zasadzie tyle samo co w 2007 r., jednak przy odmiennym podziale środków: wzrost w rozdziale 16 02 „**Komunikacja i media**” z 27,7 mln euro do 30,9 mln euro, wyrównany przez zmniejszenie środków na

Działanie na poziomie lokalnym z 39,5 mln euro do 38,5 mln euro oraz na wydatki administracyjne do 107,5 mln euro wobec 109,5 mln euro w 2007 r.

Zmniejszenie w **rozdziale 16 03 Działanie na poziomie lokalnym** jest jednak związane z nieujęciem w budżecie dwóch projektów pilotażowych: **EuroGlobe** (1,5 mln euro) i **pilotażowych sieci informacyjnych** (5 mln euro), jak również zmniejszeniem środków w artykule 16 03 01 **Punkty informacyjne** (zamknięcie trzech „Grands Centres” [wielkich ośrodków] umożliwi sfinansowanie wzrostu liczby ośrodków Europe Direct z 430 do 460, przy czym liczba europejskich ośrodków dokumentacji zmienia się z 380 na 375). Komisja przewiduje więcej środków na **działania lokalne** (10,4 mln euro wobec 8,393 mln euro w 2007 r.). Obejmuje to również współpracę reprezentacji Komisji i Parlamentu w państwach członkowskich. Na konkretne działania w kwestiach priorytetowych **PRINCE** przeznaczona jest 12,830 mln euro wobec 7,868 mln euro w 2007 r. (częściowo skierowane na współpracę między reprezentacjami Komisji i państwami członkowskimi). Zasoby ludzkie DG COMM obejmują zgodnie z opisem zadań 1011 stanowisk, co stanowi wzrost o 10 w stosunku do 2007 r. (zmniejszenie o 15 stanowisk w wykazie etatów i 3 stanowiska pomocnicze w delegacjach przy jednoczesnym zwiększeniu liczby innego personelu pomocniczego o 28 stanowisk).

Sprawozdawczyni uważa, że należy kontynuować działania pilotażowe wpisane do budżetu na 2007 r. i dokona oceny odpowiednich kwot przewidzianych na 2008 r. W kontekście wniosków Rady Europejskiej dotyczących potrzeby wzmocnienia działań komunikacyjnych dotyczących Unii Europejskiej, w szczególności w trakcie konferencji międzyrządowej i procesu ratyfikacji, sprawozdawczyni zamierza podjąć dialog z Komisją w sprawie ewentualnego zwiększenia środków w artykule 16 03 04.

Prawie wszystkie dane ujęte w celach **rozdziału 16 02 Komunikacja i media** pozostają takie same jak w roku 2007; zwiększenie środków w budżecie bierze się głównie ze zwiększenia wydatków związanych z uruchomieniem **drugiego kanału EBS** i wzrostem wydatków na **koprodukcje audiowizualne**, spowodowanym większą liczbą koprodukcji telewizyjnych niż radiowych (5712 godzin materiałów w 2008 r.). Zgodnie z opisem zadań Euronews otrzymuje wsparcie finansowe w wysokości 5,2 mln euro w 2007 i w 2008 r., co znajduje odzwierciedlenie w 1000 godzin programu rocznie. Nie obejmuje to zawarcia nowej umowy w sprawie poszerzenia Euronews o nowe języki, w tym język arabski, co przewiduje się w rocznym planie prac DG ds. Komunikacji na rok 2007, zgodnie z głosowaniem w Parlamencie w dniu 14 grudnia 2006 r. nad drugim czytaniem budżetu na rok 2007.

Środki z **rozdziału 16 04 Narzędzia analizy i komunikacji** w zasadzie nie ulegają zmianie.

W ramach tytułu **09 Społeczeństwo informacyjne i media** komisja jest właściwa dla artykułu **09 02 01 łączność elektroniczna** (zmniejszenie środków z 3,320 mln euro w 2007 r. do 2,5 mln euro w 2008 r. (zmniejszenie liczby badań), artykułu **09 03 03 Działania przygotowawcze zmierzające do utworzenia systemu internetowego w celu zapewnienia doskonalszego prawodawstwa i udziału społeczeństwa** – 1,5 mln euro wobec 5 mln euro w 2007 r. (umożliwi to finansowanie jedynie pięciu nowych umów oprócz 12 umów przewidzianych na 2007 r. i sześciu projektów rozpoczętych w 2006 r.) – oraz **artykułu 09 06 i2010 Polityka audiowizualna i program Media** (93,794 mln euro w 2008 r. wobec 74,862 mln euro w 2007 r. i 90,755 mln euro w 2006 r.).

Postępy w upraszczaniu procedur rozpatrywania wniosków dotyczących programów w dziedzinie kultury

W odpowiedzi na prezentację programu prac agencji wykonawczej, dokonaną przez nią w komisji w dniu 8 maja 2007 r. sprawozdawczyni postawiła agencji na piśmie kilka pytań. Dyrektor agencji udzielił odpowiedzi na pismo, zaś na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2007 r. przedstawiono ustne wyjaśnienia.

Jak twierdzi agencja, cały **proces wyboru** trwa średnio 6–7 miesięcy, przy czym obejmuje komitologię, która średnio zabiera dwa miesiące (choć stosowano się dotychczas do zalecenia komitetu selekcyjnego). Istotną nowością w roku 2008 będzie wcześniejsze ogłaszanie rocznych **zaproszeń do składania wniosków**, czyli w trzecim kwartale **roku poprzedzającego**, żeby zakończyć procedurę wyboru przed końcem pierwszego kwartału roku N. Stale pracuje się nad **uproszczeniem i zharmonizowaniem** procedur, w szczególności w odniesieniu do Socratesa i Leonardo da Vinci lub poprzez możliwość podejmowania **jednostronnych decyzji o przyznaniu dotacji** (przez Komisję) zamiast stosowania umów, które wymagają podpisu obu stron. Innym uproszczeniem jest wykorzystanie **finansowania poprzez stawki ryczałtowe**, które stosuje się już w przypadku projektów dotyczących obywatelstwa i młodzieży, a rozważa się rozszerzenia jego stosowania na inne programy i dotacje operacyjne. Ponadto ustanowiona zostanie **dwuetapowa** procedura dla niektórych znaczących grup określonych programów z wysokim współczynnikiem odrzucanych wniosków, żeby zmniejszyć obciążenia administracyjne wnioskodawców, również przy jednoczesnym rozpatrzeniu, czy takim systemem można objąć także małe i średnie dotacje. Zaproponowane zostaną również **partnerstwa wieloletnie**. Wypróbowane zostanie **składanie wniosków on-line**, co może przyczynić się do dalszego uproszczenia, choć nie tak dużego, jak uproszczenie dzięki **centralnej bazie danych**, w której wnioskodawcy mogą aktualizować standardowe informacje, jakie obecnie muszą podawać za każdym razem, gdy składają wniosek. Więcej kłopotu sprawia **zasada non-profit, która nie pozwala organizacjom na gromadzenie rezerw**. Jednak agencja ma bardzo małe pole manewru w przewyciężaniu tego problemu, ponieważ jest związana rozporządzeniem finansowym i szczegółowymi zasadami jego wykonania.